

OBSAH

Predhovor (L. Poledníková)	8
Úvod	9
1 Geriatrické ošetrovateľstvo (L. Poledníková)	11
1.1 Základné pojmy a charakteristiky	11
1.2 Ciele a úlohy geriatrického ošetrovateľstva	12
1.3 Manažment geriatrického ošetrovateľstva	13
1.4 Špecifiká ošetrovateľského procesu v geriatrickej starostlivosti	16
1.4.1 Špecifiká fázy posudzovania	16
1.4.2 Špecifiká diagnostickej fázy	21
1.4.3 Špecifiká fázy plánovania	25
1.4.4 Špecifiká fázy realizácie	35
1.4.5 Špecifiká fázy vyhodnotenia	35
2 Charakteristiky geriatrického veku (L. Poledníková)	37
2.1 Definícia starnutia a staroby	37
2.2 Telesné, psychické a sociálne zmeny v starobe	38
2.3 Špecifiká chorôb v starobe	42
3 Farmakoterapia a rehabilitácia v geriatrickej starostlivosti	44
3.1 Úvod do farmakoterapie v geriatrickej starostlivosti (I. Vaňo)	44
3.1.1 Faktory ovplyvňujúce farmakoterapiu v starobe	45
3.1.2 Zvláštnosti farmakokinetiky a farmakodynamiky v starobe	45
3.1.3 Liekové interakcie u geriatrických pacientov	47
3.1.4 Nežiaduce účinky liekov vo vyššom veku	48
3.2 Rehabilitácia v geriatrickej starostlivosti (I. Vaňo, A. Királová)	49
3.2.1 Formy poskytnutia rehabilitácie	50
3.2.2 Metodiky v rehabilitácii seniorov	50
3.2.3 Kúpeľná starostlivosť	52
4 Etické aspekty ošetrovania seniora (E. Krištofová)	53
4.1 Rodina a starý človek	54
4.2 Násilie na starých ľuďoch	55
4.3 Mravná orientácia a etický kódex v ošetrovateľstve	57
4.4 Etické problémy v geriatrickej starostlivosti	58
4.5 Právo na strane starších	61
4.6 Etické dimenzie starnutia	62

5 Osobitosti komunikácie so seniorom (M. Boledovičová, I. Nádaská)	64
5.1 Špecifiká neverbálnej komunikácie	65
5.2 Špecifiká verbálnej komunikácie	66
6 Sociálna starostlivosť o seniorov v Slovenskej republike (M. Hrozenská)	68
6.1 Základné pojmy	68
6.2 Demografický vývoj seniorskej populácie v SR z hľadiska vybraných aspektov	69
6.3 Sociálne starnutie	71
6.4 Systém sociálnej starostlivosti v podmienkach SR	72
7 Ošetrovanie seniorov pri imobilite (L. Poledníková)	77
7.1 Imobilita, imobilizačný syndróm, medicínsky manažment	77
7.2 Ošetrovateľský proces pri imobilite	80
8 Ošetrovanie seniorov s inkontinenciou moču a stolice (L. Poledníková)	85
8.1 Ošetrovateľský proces pri inkontinencii moču	85
8.2 Ošetrovateľský proces pri inkontinencii stolice	92
9 Ošetrovanie seniorov pri ochoreniach srdciového systému (I. Nádaská, L. Poledníková)	97
9.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach srdca a ciev	98
9.2 Ošetrovateľský proces pri ischemickej chorobe srdca	102
9.3 Ošetrovateľský proces pri ischemickej chorobe dolných končatín	105
10 Ošetrovanie seniorov pri ochoreniach dýchacieho systému (M. Lišková)	107
10.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach dýchacieho systému	107
10.2 Ošetrovateľský proces pri pneumónii	111
10.3 Ošetrovateľský proces pri tuberkulóze	113
11 Ošetrovanie seniorov s ochorením krvi (M. Lišková)	115
11.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach krvi	115
11.2 Ošetrovateľský proces pri anémiách	118
11.3 Ošetrovateľský proces pri leukémiách	120
12 Ošetrovanie seniorov s ochorením tráviaceho systému (M. Lišková)	123
12.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach tráviaceho systému	123
12.2 Ošetrovateľský proces pri vredovej chorobe žalúdka a dvanástnika	127
12.3 Ošetrovateľský proces pri obštipácii	129
12.4 Ošetrovateľský proces pri divertikulóze	130
13 Ošetrovanie seniorov s ochorením nervového systému (J. Mesárošová)	132
13.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach nervového systému	133
13.2 Ošetrovateľský proces pri náhlej cievnnej mozgovej príhode	138
13.3 Ošetrovateľský proces pri Parkinsonovej chorobe	140
14 Ošetrovanie seniorov s ochorením pohybového systému (L. Poledníková)	143
14.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach pohybového systému	143
14.2 Ošetrovanie seniorov pri osteoartróze	146
14.3 Ošetrovanie seniorov pri osteoporóze	149

15 Ošetrovanie seniorov s endokrinným ochorením (I. Nádaská, L. Poledníková)	152
15.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri endokrinných ochoreniach	153
15.2 Ošetrovateľský proces pri diabetes mellitus	157
15.3 Ošetrovateľský proces pri hypertyreóze	159
15.4 Ošetrovateľský proces pri hypotyreóze	160
16 Ošetrovanie seniorov pri delíriu, demencií a depresii (G. Vörösová, D. Zrubcová, J. Ballayová)	162
16.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri psychických poruchách a ochoreniach	162
16.2 Ošetrovateľský proces pri delíriu	167
16.3 Ošetrovateľský proces pri demencii	171
16.4 Ošetrovateľský proces pri depresii	175
17 Ošetrovanie seniorov s onkologickým ochorením (L. Pavelová, Z. Schmidtová)	177
17.1 Ošetrovateľský proces pri nádoroch pľúc	177
17.2 Ošetrovateľský proces pri karcinóme prostaty	186
17.3 Ošetrovateľský proces pri karcinóme prsníka	191
18 Ošetrovanie seniorov s urologickým ochorením (A. Solgajová)	197
18.1 Špecifiká ošetrovateľského procesu pri ochoreniach uropoetického systému	198
18.2 Ošetrovateľský proces pri infekciách uropoetického systému	202
18.3 Ošetrovateľský proces pri chronickej renálnej insuficiencii	204
19 Ošetrovanie pacientov v terminálnom štádiu ochorenia (A. Slamková)	207
19.1 Paliatívna starostlivosť	207
19.2 Špecifiká ošetrovateľského procesu v terminálnom štádiu ochorenia	210
Zoznam skratiek	216
Literatúra	218